

Radiotherapie

Prostaatbestraling op TrueBeam en/of MRIdian

Onlangs is er bij u prostaatkanker vastgesteld. Aan u is behandeling met uitwendige bestraling voorgesteld, waarover u inmiddels een gesprek met de radiotherapeut (bestralingsarts) heeft gehad.

Op onze afdeling is deze uitwendige bestraling op twee verschillende bestralingstoestellen mogelijk:

- (1) Met onze standaard CT-geleide bestralingstoestellen (TrueBeam®) welke beschikbaar zijn op onze afdeling in Amsterdam (locatie VUMc) en in Hoorn (direct naast het Dijklander ziekenhuis).
- (2) Met onze bestralingstoestel dat gecombineerd is met een MRI scanner (MRIdian®) welke alleen beschikbaar is in Amsterdam.

Uw radiotherapeut heeft met u besproken dat u voor beide manieren van bestralen in aanmerking komt. Hieronder staat aanvullende informatie die voor bestraling op beide toestellen geldt en een tabel die de verschillen tussen de twee verschillende behandelingen benoemt.

Bijwerkingen van uitwendige bestraling van de prostaat

De bijwerkingen van de twee verschillende toestellen/behandelingen zijn in principe gelijk en staan hieronder beschreven. Deze bijwerkingen treden niet bij iedereen op en ook de hevigheid kan per persoon verschillen.

- De belangrijkste bijwerkingen op korte termijn kunnen zijn: ontstekingsreactie van het slijmvlies van de blaas en/of plasbuis; dit kan zich uiten in: vaak moeten plassen, kleine beetjes plassen, meer aandrang, soms wat bloed bij urine. Ook kan een ontstekingsreactie van het slijmvlies van de endeldarm optreden, waardoor u vaker ontlasting heeft met meer slijm-/luchtvorming. Vaak treedt er enige vermoeidheid op.
- De belangrijkste bijwerkingen op de lange termijn kunnen zijn: een veranderd plas- en/of ontlastingspatroon of wat bloedverlies bij de ontlasting, erectieverlies en een kleine kans op langdurige moeheid.

Hormoontherapie

Het is mogelijk dat u naast de behandeling met uitwendige bestraling in aanmerking komt voor behandeling met hormoontherapie gedurende 6 tot 36 maanden, afhankelijk van de kenmerken van de prostaattumor. Hormoontherapie wordt door de uroloog voorgeschreven. Uw behandelend radiotherapeut en/of uroloog vertelt u hier meer over.

Na de behandeling

Na de bestralingen zult u onder controle blijven van de uroloog en de radiotherapeut middels een gesprek en het bepalen van de PSA-waarde. Het eerste jaar zult u om de 3 maanden een afspraak hebben, het tweede en derde jaar om de 6 maanden en daarna jaarlijks.

Wat wordt er van u verwacht?

Om de bestralingen goed uit te voeren, is het belangrijk dat u zich aan de volgende afspraken houdt:

- Voor elke scan en bestraling wordt u gevraagd om te komen met een (redelijk) gevulde blaas. U krijgt de instructie om een bepaalde tijd voor de scan en de bestraling te plassen en nog wat te drinken, zie de tabel die hieronder staat. Daarna liever niet meer plassen tot na de scan of bestraling. Wat voor u het beste is zal de arts met u bespreken.
- Indien mogelijk ('s ochtends) de tijd neemt om de endeldarm te legen.
- Belangrijk tijdens de voorbereiding scans en de bestraling is dat u ontspannen en zo stil mogelijk ligt.

Wat zijn de verschillen tussen beide opties?

Goudmarkers

Voorafgaand aan het schema met 5 of 20 bestralingen op de TrueBeam®, vindt meestal een kleine ingreep plaats, die vergelijkbaar is met het nemen van de prostaatbiopten. Bij deze ingreep worden kleine 'goudmarkers' in de prostaat geplaatst. Dit dient om de positie van de prostaat voor en tijdens de bestraling te kunnen controleren en volgen.

Bij bestraling op de MRIdian® zijn goudmarkers niet nodig. Zowel voorafgaand als tijdens de bestraling zal de tumor en de omliggende gezonde organen in beeld gebracht en gecontroleerd worden middels MRI beelden.

Tabel: belangrijkste verschillen tussen beide bestralingstoestellen

	TrueBeam®	MRIdian®
Aantal bestralingen	Standaard: 20 keer (5 per week) Kort: 5 keer (2-3 per week)	5 keer (2-3 per week)
Totale duur bestralingen	Standaard: 4 weken Kort: 2 weken	2 weken
Duur bestralingsafspraak per keer	10-15 minuten	45 minuten
Vorbereiding	- Gesprek radiotherapeut - Goudmarkers plaatsen - MRI-scan (optioneel) - Plannings-CT-scan	- Gesprek radiotherapeut - Planning-MRI-scan
Advies gevulde blaas	1-1,5 uur van te voren plassen, dan 2 bekertjes water (300 ml)	30-60 min van te voren plassen, dan 2 bekertjes water (300 ml)

Tenslotte

U staat geheel vrij in de keuze welke behandeling u kiest. Als u nog vragen heeft, kunt u bellen naar de afdeling Radiotherapie. Het telefoonnummer is 020-4441579 en bereikbaar op werkdagen tussen 8.00-17.00 uur.